

Kinderarts Michel Weijerman zoekt altijd naar oplossingen voor zijn bijzondere groep patiënten

'Er worden meer kinderen met Down geboren'

DOOR SASKIA STOELINGA

Tijdens de koffie ontstaan de mooiste gesprekken. Van de hak op de tak, serieus, humorvol, maar ook met ontboezemingen. Daar gaan we voor. De verslaggever neemt taartjes mee voor Michel Weijerman, die alles weet over kinderen met een Downsyndroom en veel van die kinderen ook persoonlijk kent. Volgende maand moet hij ze verdedigen. „Met plezier”, zegt de kinderarts van het Rijnland Ziekenhuis in Leiderdorp.

Hij is zo blij met de prachtige foto's van kinderen met een chromosoom meer. De wrede bloempotkapsels van vroeger zijn er niet meer. Mooie blonde, bruine en zwarte lokken hangen in vrolijke gezichten. De inmiddels bekende fotografe Eva Snoijink heeft met deze andere portretten de wereld opgeschud. Hij koestert haar indrukwekkende fotoboek. Het is altijd binnen handbereik op zijn kamer. Een aantal van haar foto's hangt in de gang van de kinderopoli van het Rijnland. Voor kinderarts Weijerman is het kijken naar Down een deel van zijn levenswerk.

Michel Weijerman promoveert 22 december op de gevolgen van het syndroom van Down voor patiënten en gezin. Zijn onderzoek is voor dit moment klaar. Hij wil zijn enorme kennis nu vooral delen met zijn collega's en andere hulpverleners, omdat hij als geen ander weet dat onwetendheid en onervarenheid tot verkeerde adviezen leiden.

Vanaf 2003 heeft hij als een soort pionier 96 procent van de Nederlandse Downkinderen in kaart gebracht. Een immens klus naast zijn gewone werk dat altijd maar doorgaat. Weijerman wil het nu wat rustiger aan doen. Hij zegt het met een zucht. Zijn jaren als kinderarts vliegen om. Toen hij zich na zijn artseneexamen in 1981 in dat vak ging bekwamen, kon hij niet vermoeden dat hij bij Down zou uitkomen. Nu is hij een deskundige op dat gebied. Zijn proefschrift - verblindend feloranje omslag - ligt op zijn bureau. „Dat valt op, daar kunnen ze niet omheen. Mijn ver-

Michel Weijerman wil weer op tijd thuis zijn om met zijn kinderen te eten en met zijn vrouw te kletsen.

FOTO DICK HOGEWONING

haal draait om de vroege herkenning van afwijkingen bij Downbaby's. Het belangrijkste dat erin staat, is eigenlijk - hij plant zijn vuist op het schrijven - dat Downkinderen het opmerkelijk goed doen als ze de juiste begeleiding en behandeling krijgen.”

Kinderarts Weijerman weet waarom hij zijn vuist balt, want er worden meer kinderen met het Down geboren dan in vroegere tijden. „U kijkt nu ongeloof. U denkt dat door de voorschrijdende prenatale diagnostiek zulke kinderen niet meer ter wereld komen of niet gewenst zijn. Het tegendeel is

waar. De Nederlandse vrouwen beslissen anders. Ze krijgen gemiddeld laat kinderen, waardoor de kans op Down sowieso al hoger ligt. Rond de elf weken is er de combinatietest (bloeden nekplooiemeting). In heel Nederland doet maar 25 procent van de zwangere vrouwen daaraan mee. En oudere moeders willen geen vlokkentest, omdat dan de kans op een miskraam weer om de hoek komt kijken. Twee verklaringen voor hogere aantal Downkinderen.”

Weijerman zegt het allemaal, maar toch heeft hij er geen mening over. „De kinderarts vormt het startpunt. Hij moet

alle medische problemen op een rij zetten. Zijn specialistische werk begint op het moment dat zo'n kind liefdevol is geboren. Hij ziet onmiddellijk wat er allemaal anders is.” Om dan weer op zichzelf uit te komen. „Ik hou geen dingen onder de pet. Als ik na de eerste emoties van de ouders en de eerste onderzoeken bij het kind constateer dat moeder en kind naar huis kunnen, zeg ik uit ervaring: Laat het overal zien. Praat erover. Geef borstvoeding. Voel de liefde van anderen en van elkaar. Ik zie jullie over een week terug.”

Hij is even stil. Strijkt met

zijn handen door zijn haar alsof hij heftige gevoelens van zich afschudt. Een kinderarts heeft niet alleen met kinderen te maken, maar ook met ouders. „Dat maakt mijn vak zo boeiend. Ik wil dat ouders weten wat ik weet. Dat ze zeggen: kom maar op, ik denk kritisch met je mee. Downkinderen hebben vaak meerdere chronische aandoeningen, die voortvarend te behandelen zijn. Ongeveer de helft heeft een hartaandoening en ze hebben een groot risico om coeliakie (glutenallergie) te ontwikkelen evenals luchtwegklachten, die je weer niet moet verwarren met ast-

Michel Weijerman (56)

Status: Twaalf jaar geleden begonnen met een Downpoli in het VU-medisch centrum in Amsterdam. Die lijn heeft Weijerman doorgetrokken in het Rijnland Ziekenhuis waar hij sinds 2009 hoofd van de afdeling kindergeneeskunde is. „Voor alle Downkinderen uit de regio.” Woont in Leiden, getrouwd met Guusje, zijn steun en toeverlaat. Trotse vader van vier dochters en een zoon in de leeftijd van 18 tot twee jaar.

Reageert op: 'Down op de reguliere basisschool'

Zijn reactie: „Prima combinatie. Het zijn meesters in het imiteren van anderen. Ze kunnen uitstekend het sociale gedrag en de schoolse vaardigheden van andere kinderen overnemen. Daar hebben ze de rest van hun leven profijt van. Meestal haken Downkinderen in groep 6 af, omdat de leerstof dan te complex wordt en de groepen te groot. Dan kunnen ze het niet langer overzien.”

Geluk: „Weer op tijd thuis zijn. Met de kinderen eten, met mijn vrouw kletsen. Open staan voor de wereld. In harmonie met mezelf voor een zebra-pad wachten. Ik heb jarenlang gejaagd gedrag vertoond.”

ma.” Allemaal belangrijke kennis om de kwaliteit van leven te verbeteren. „Die borstvoeding heeft een positieve invloed op de spraak- en taalontwikkeling later, maar ook op de glutenallergie. Borstvoeding stimuleert de mondmotoriek. Moeders beginnen er vaak niet aan, omdat ze van hulpverleners te horen krijgen dat het te gecompliceerd is bij Down.”

„Onzin. Downkinderen hebben een bepaald patroon. Er zit systematiek in hun ontwikkeling. Ze kunnen veel als je daar op het juiste moment op inhaakt.” Weijerman is voor zijn bijzondere groep altijd maar op zoek naar oplossingen. „Ik kan dat gedrevene niet stilzetten. Nu de druk van mijn levenswerk er een beetje af is, sta ik weer klaar voor mijn eigen vijftal. Dat heb ik beloofd.”